

Artikel, at der i dette Vers af Grundtvig var en almenmenneskelig Betydning. Det er utvivlsomt, og det kunde det ærede Medlem for Nørresundby-Kredsen ikke gøre nogen Indvending imod. Det ærede Medlem siger videre, at Grundtvig har sikkert ikke tænkt paa Socialdemokratiet eller paa Forholdet mellem Radikalismen og Socialismen. Nej, det har N. F. S. Grundtvig sikkert ikke gjort, skønt han var en forudseende og profetisk Mand, eftersom den moderne Socialisme først kom her til Landet omtrent samtidig med, at Grundtvig døde, og den moderne Radikalisme først meget senere. Men han har godt kunnet skildre et almenmenneskeligt Forhold, Forholdet mellem Lys og Varme, som jeg kan anvende, og som det kan være berettiget at anvende.

Jeg har nu ikke nævnt dette, fordi jeg tillægger det videre Betydning. Men det ærede Medlem kom ved den Lejlighed ind paa — og det var det, der var Hovedsagen i det Afsnit af hans Tale —, at det radikale Venstre og Socialdemokratiet misbrugte Grundtvig i deres Kirkepolitik, og derom vil jeg gerne sige et Par Ord. Ogsaa det ærede Medlem for Vinderup-Kredsen (Moltesen) nævnedes Ordet Kirkekamp og sagde — jeg synes, det var højst ejendommeligt —, at Kirkekampen var begyndt her i Landet fra forrige Torsdag eller Fredag, siden Dr. Eduard Larsen var udnævnt til Seminarieførstander. Hvad jeg savner hos de to ærede Medlemmer, var deres eget Standpunkt til Sagen. Det ærede Medlem fra Vinderup tog nemlig aldeles ikke — det lagde ærede Medlemmer, som hørte nøje efter, Mærke til — Standpunkt til selve Sagen. Det ærede Medlem fra Nørresundby tog heller ikke reelt Standpunkt til Dr. Larsens Udnævnelse. Nu kunde det interessere mig i høj Grad at kende det ærede Medlems virkelig saglige Standpunkt. Det ærede Medlem for Nørresundby-Kredsen tog kun taktisk Standpunkt til Sagen. Han sagde, at under den nuværende Krigssituation var det urigtigt af Regeringen at udæske. Men hvordan vilde det ærede Medlems reelle Standpunkt til en saadan Udnævnelse være under en anden Situation? Jeg kan nu ikke indse, at Ministeriet kan ophøre at administrere, selv om der er Krig i Europa. Det maa ogsaa da besætte Embederne, og det maa det gøre paa bedste Ansvar. Det søger de bedst kvalificerede, og det mener det at have fundet i dette Tilfælde. Men det ærede Medlems Forudsætning var den, at Regeringen paa

Forhaand skulde være gaaet ud fra, at denne Udnævnelse vilde vække overordentlig Forargelse og Modstand, fordi en ung teologisk Professor et Par Dage i Forvejen, da han havde hørt Forlydendet om Udnævnelser, havde protesteret imod den. Men jeg kan paa ingen Maade godkende den Forudsætning, at Regeringen paa Forhaand skulde mene, at denne Udnævnelse vilde vække saa stor Forargelse og Forbitrelse, at en hel Kirkekamp kunde opstaa deraf. Jeg kan ikke forstaa, at man skulde vente en saadan Modstand fra Venstre, og vi har da heller ikke fra det ærede Medlem for Nørresundby-Kredsen hørt, at han i og for sig er en Modstander af Udnævnelser. Det faar vi maa ske at vide under Debattens videre Gang. Men at denne Udnævnelse og den Programtale, som det radikale Venstres Formand holdt her i Salen i Tilslutning til en Tale, han holdt ved forrige Aars Finanslovdebat, er et ægte Udtryk for Grundtvigs Kirkepolitik, derom kan der ikke være Tvivl for dem, der kender Grundtvigs Kirkepolitik. Det er det ærede Medlem fra Nørresundby, der har Bevisbyrden for, at det ikke er saaledes; han maa staa op og i en saglig Tale paavise, at dette ikke er grundtvigsk Kirkepolitik, for det er det aabenbart.

Jeg skal ikke komme langt ind paa denne Sag. Jeg har i tidligere Tid under de kirkelige Loves Behandling haft megen Lejlighed dertil. Der var en Tid omkring Aarene 1899—1903, hvor jeg blev omtalt eller stemplet som den sidste tilbageværende Grundtvigianer her i Tinget, og det var fra grundtvigsk Side ude i Landet. Det var vel nok overdrevent, men efter Harald Holms Død var der en Tid, hvor jeg næsten følte, at jeg, naar jeg hævdede det grundtvigske kirkepolitiske Program, stod alene. Jeg glæder mig derfor i høj Grad over, at det saa langt fra er Tilfældet længere nu. Nu har det radikale Partis Formand baade i Fjor og i Aar skitseret sit — og dermed sit Partis, antager jeg — kirkepolitiske Program fuldstændig ægte grundtvigsk, og da mit Parti altid i kirkelige Sager har fulgt min Opfattelse, har man altsaa nu Flertal her i Salen for en ægte grundtvigsk Kirkepolitik. Jeg er ikke helt ukendt med de Forhold efter mange Aars Ordførerskab for mit Parti i kirkelige Spørgsmaal. Jeg har i min Ungdom læst alt eller omtrent alt, hvad Grundtvig har skrevet, og hvad der er skrevet om Grundtvig; jeg kender ud og ind de Fejder, der har været førte om